LABORATOŘ MUZEJNÍHO VIZUÁLNA

Peter Jelemenský, Hana Matyášová, Monika Mikulášková

Muzejní výtvarníci, odborníci, kteří pomáhají kurátorům v tom, aby jejich výstavní sdělení bylo vizuálně srozumitelné a aby diváka vtáhlo, kreativní lidé, kteří se starají i o to, aby návštěvníkovi poskytli komfortní podmínky pro vlastní prožívání, myšlení a učení, nemají vlastní komisi při Asociaci muzeí a galerií, scházejí se proto spíše sporadicky a často se musí v záplavě jiných profesí na seminářích či konferencích hledat. Aby tomu bylo do budoucna jinak, vznikl v roce 2023 v Muzeu Brněnska projekt Laboratoř muzejního vizuálna. Od té doby proběhly dva ročníky konference pro tvůrce muzejních výstav a na obzoru je třetí.

První ročník proběhl v prosinci roku 2023 ve spolupráci s Metodickým centrem muzejní pedagogiky (MCMP) a Centrem nových strategií muzejní prezentace (CENS), s finanční podporou z projektu Erasmus+. Jednodenní setkání nabídlo širokou paletu příspěvků na téma muzejní architektury a muzejního výstavnictví a otevřelo i otázky spolupráce mezi designéry a dalšími profesemi – kurátory, muzejními pedagogy, ale i managementem muzejních institucí. Mezi hlavními řečníky se objevili zástupci interpretátorské vlny v českém muzejním prostředí (Michal Medek, ÚIMID), odborníci z obou spolupracujících metodických center (Tomáš Drobný, MCMP; Táňa Šedová, CENS) a jako hlavní host Magdalena Kreis, kurátorka a edukátorka s bohatými zkušenostmi se spoluprací s designéry na mnoha projekt v Polsku i mimo něj. Formát „klasických“ konferenčních příspěvků doplnil kulatý stůl, facilitovaný Evou Dittingerovou, který ukázal zájem o netradiční a otevřenější formy diskuse mezi účastníky.

Na úspěch prvního ročníku navázala v listopadu roku 2024 tentokrát dvoudenní akce, naplněná vedle úvodních přednášek praktickými workshopy a kreativními laby. K Muzeu Brněnska jako hlavnímu organizátorovi se vedle MCMP a CENS přidalo také studio Krutart. Celá akce začala tzv. „speedfriendingem“, který účastníkům umožnil navzájem se seznámit a „prolomit ledy“. Tato úvodní aktivita jasně ukázala, jaké chtějí nejen organizátoři, ale i účastníci setkání mít – přátelské, kolegiální a otevřené. Vyjevila také radost účastníků z možnosti sdílet problémy i úspěchy v práci. Výběr přednášejících a lektorů tentokrát odrážel snahu udržet peer to peer charakter ve všech částech konference, proto byli pozváni lidé, kteří se muzejnímu výstavnictví věnují prakticky, a to u nás i v zahraničí. Zkušenosti s významnými britskými institucemi přinesla Jana Vodičková, podnětné téma narativního prostoru Barbora Klapalová (Krutart), Peter Liška představil několik svých inspirativních realizací ze slovenského galerijního prostředí. O praktickou výuku workshopů se postarali Lukáš Kijonka (díky spolupráci s CENS) a Juliána Sylvie Kamas. Obzvlášť přínosné byly kreativní laby, na něž mohli účastníci dopředu přihlásit výstavní projekty v různých fázích rozpracovanosti, které by rádi sdíleli a konzultovali s kolegy.

Cílem Laboratoře muzejního vizuálna je sdílet zkušenosti a vytvářet prostor pro společné hledání řešení specifických úskalí, na něž výtvarníci v muzejních institucích narážejí, a v dlouhodobém horizontu, doufejme, přispět k utvoření živé a stabilní komunity muzejních výtvarníků.